הוי אומר כח המדיח וקל וחומר ומה חנק שחמור מסייף שריפה חמורה ממנו סייף הקל לא כ"ש סקילה חמורה מחנק שכן ניתנה למגדף ולעובד עבודת כוכבים ומאי חומרא כדאמרן אדרבה חנק חמור שכן ניתן למכה אביו ואמו ומאי חומרא שכן הוקש כו' מדאפקיה רחמנא לארוסה בת ישראל מכלל נשואה בת ישראל מחנק לסקילה שמע מינה סקילה חמורה סקילה חמורה מסייף שכן ניתנה למגדף כו' אדרבה סייף חמור שכן ניתן לאנשי עיר הנדחת ומאי חומרא שכן ממונם אבד אמרת וכי איזה כח מרובה כח המדיח או כח הנידח הוי אומר כח המדיח וקל וחומר ומה חנק שחמור מסייף סקילה חמורה ממנו סייף הקל לא כ"ש חנק חמור מסייף שכן ניתן למכה אביו ואמו ומאי חומרא כדאמרן אדרבה סייף חמור שכן ניתן לאנשי עיר הנדחת ומאי חומרא שכן ממונם אבד אמרת וכי איזה כח מרובה כח המדיח או כח הנידח הוי אומר כח המדיח ותניא מדיחי עיר הנדחת בסקילה ר"ש אומר בחנק מרגלא בפומיה דרבי יוחנן [א]נערה המאורסה בת כהן שזינתה בסקילה ר"ש אומר בשריפה זינתה מאביה בסקילה ר"ש אומר בשריפה מאי קמ"ל לרבנן [ב]נשואה יצאה לשריפה ולא ארוסה לר' שמעון אחת ארוסה ואחת נשואה יצאה לשריפה וטעמא מאי משום [ג]דלרבנן סקילה חמורה לר' שמעון שריפה חמורה נפקא מינה למי [ד]שנתחייב שתי מיתות ב"ד נידון בחמורה מאי רבי שמעון דתניא רבי שמעון אומר שני כללות נאמרו בבת כהן בבת כהן ולא בבת ישראל אימא אף בבת כהן והוציא הכתוב נשואה מכלל נשואה וארוסה מכלל ארוסה מה כשהוציא הכתוב נשואה מכלל נשואה להחמיר אף כשהוציא הכתוב ארוסה מכלל ארוסה להחמיר זוממי נשואה בת כהן בכלל זוממי נשואה בת ישראל וזוממי ארוסה בת כהן בכלל זוממי ארוסה בת ישראל ת"ר [1]ובת איש כהן כי תחל יכול אפילו חללה את השבת ת"ל [1]לזנות בחילולין שבזנות הכתוב מדבר יכול אפילו פנויה נאמר כאן [1]אביה ונאמר להלן [2]אביה מה להלן זנות עם זיקת הבעל אף כאן זנות עם זיקת הבעל או אינו אומר אביה אלא להוציא את כל האדם כשהוא אומר [1]היא מחללת הוי כל אדם אמור הא מה אני מקיים אביה נאמר כאן אביה ונאמר להלן אביה מה להלן זנות עם זיקת הבעל אף כאן זנות עם זיקת הבעל אי מה להלן נערה והיא ארוסה אף כאן נערה והיא ארוסה נערה והיא נשואה בוגרת והיא נשואה ואפילו הזקינה מנין תלמוד לומר [1]ובת כהן מכל מקום בת כהן

אין

הוי אומר כח המדיח. ור"ש אית ליה מדיחי עיר הנדחת בחנק ויליף לה מקרא באלו הן הנחנקין (לקמן דף פט:) ומדמדיחין בחנק ונדחין בסייף אלמא חנק חמור מסייף וכבר קיימא לן לעיל [ע"א] דשריפה חמורה מחנק הלכך כ"ש דחמורה היא מסייף מק"ו מה חנק דחמור מסייף כו': **מרגלא בפומיה דרבי יוחנן.** סדור היה הדבר הזה בפיו ולא ששנאה במשנה וברייתא אלא כך קיבלה שמועה מרבו: **בסקילה.** דרבנן אית להו דארוסה לא יצאה לשריפה דאם כן נמצא אתה מיקל בבת כהן: **ר' שמעון אומר בשריפה.** דשריפה חמורה הלכך לית לן לאפוקי מכלל סתם בת כהן דקרא סתמא כתיב (ויקרא כא): **זינתה מאביה.** ארוסה בת ישראל שזינתה מאביה דאיכא שתי מיתות סקילה משום ארוסה ושריפה משום דמאביה זינתה דבשריפה היא כדילפינן באלו הן הנשרפין (לקמן דף עה:): **בסקילה.** לרבנן דסקילה חמורה: **ר"ש אומר בשריפה.** הא קמ"ל דלרבנן משום דאית להו סקילה חמורה סבירא להו דארוסה לא יצאה לשריפה כדמפרש ואזיל וטעמא מאי כו': **ונפקא מינה.** מהא דרבי יוחנן דאמר דמשום דלרבנן סקילה חמורה הויא ארוסה בת כהן בסקילה ומשום דלר"ש שריפה חמורה מוקי לה בשריפה ש"מ המתחייב שתי מיתות נידון בחמורה דהכא נמי שתי מיתות איכא סקילה כדין ארוסה ושריפה כדין בת כהן הלכך לרבנן על כרחך ארוסה לא יצאה לשריפה ולר"ש יצאה: **מאי ר"ש.** לעיל מהדר דאמרן לעיל ר"ש לטעמיה דאמר אחת ארוסה ואחת נשואה יצאה לשריפה היכי שמעינן ליה: **שני כללות נאמרו בבת כהן.** אחת בארוסה ואחת בנשואה כלומר כשכלל הכתוב באשת איש (ויקרא כ) מות יומת הנואף והנואפת אף בת כהן משמע בחנק וכשהוציא ארוסה לסקילה אף בת כהן במשמע היינו כלל שני: ופרכינן **בבת כהן ולא בבת ישראל.** האי קראי סתמא כתיבי: **אימא אף בבת כהן.** וה"ק שתי כללות שנאמרו בתורה בארוסה בסקילה ובנשואה בחנק אף בת כהן היתה תחילה במשמע ובא הכתוב והוציא לך בת כהן לידון בשריפה וסתמא כתיבא ואחת ארוסה ואחת נשואה הוציא לשריפה: **ארוסה בת כהן מכלל ארוסה בת ישראל.** מסקילה לשריפה: **נשואה מכלל נשואה.** מחנק לשריפה. לא ולמד מיכן שהשריפה חמורה דמה כשהוציא נשואה מכלל נשואה להחמיר עליה יצאה דהא שריפה הכל מודים דחמורה מחנק אף כשהוציא ארוסה מכלל הארוסה להחמיר עליה הוציאוה: **זוממי נשואה בת כהן בכלל זוממי נשואה בת ישראל.** בחנק שלא הוציא הכתוב אלא אותה לבדה דכתיב (ויקרא כא) היא באש תשרף ולא בועלה ולא זוממיה: גבי זוממין גרס **בכלל** ולא גרס מכלל: **בת כהן כי תחל.** אי לא כתב לזנות משמע אפילו חיללה שבת: **ת"ל לזנות.** ולקמיה [נא.] פריך חיללה שבת בת סקילה היא: **ונאמר להלן.** בנערה המאורסה מה להלן שזינתה בשעה שזיקת הבעל עליה אף כאן זנות בשעה שזיקת הבעל עליה ולא פנויה. והאי דנקט תנא האי לישנא ולא נקט מה להלן ארוסה כו' משום דסופו נמי לאיתויי נשואה לשריפה כדיליף ואזיל: **או אינו אומר אביה.** לגזירה שוה זו אלא להוציא את כל האדם שאם זינתה מאביה תידון בשריפה אבל משאר כל אדם תידון כבת ישראל. ולקמיה [שם] פריך היכי תיסק אדעתין הא מילתא א"כ מאי איריא בת כהן ואפי' בת ישראל נמי מאביה בשריפה באלו הן הנשרפין (לקמן דף עה.): **כשהוא אומר היא מחללת.** משמע היא מחללת אותו ולא הוא מחללה הרי על כרחיך כשזינתה משאר כל אדם אמור: **הא מה אני מקיים את אביה.** למה לי למיכתביה כלל אלא נאמר כאן כו'. והאי תנא לית ליה האי דרשה דלקמן (דף נב.) שאם היו נוהגין בו קודש כו' א"נ אית ליה ליכתוב היא מחללת ולא ליכתוב את אביה וליהוי משמע אפי' משפחתה ואביה יותר מכולם: **נערה.** שהביאה שערות ולא הביאה סימני בגרות. במס' נדה מפרש להו בפרק [יוצא דופן] (דף מז.) משנתמעך הכף: **ת"ל ובת כהן מכל מקום.** מריבויא דוי"ו קא דריש וכר"ע סבר לה דדריש לה לקמן (דף נא.) כי האי גוונא וליכא לפרושי דמדכתיב קרא סתמא יליף טעמא דהא אתא גזירה שוה ומפקא ליה מסתמיה:

אין

מה כשהוציא נשואה. הא דפשיטא ליה דנשואה להחמיר היינו כג"ש דלעיל דמה אביה האמור בסקילה חמורה מחנק אף אביה האמור בשריפה חמורה מחנק: **נאמר כאן אביה.** תימה א"כ לזנות למה לי דלא מיתוקם בחילול שבת מג"ש דאביה וי"ל מ"מ לא הוה ממעטינן חילול שבת דהוי אמינא דג"ש איצטריך למעוטי פנויה ומדכתיב כי תחל ה"א דאיירי נמי בחילול שבת: **כשהוא אומר היא מחללת.** פ"ה דהאי תנא לית ליה דרשה דלקמן שאם היו נוהגין בו קדש א"נ אית ליה וליכתוב היא מחללת ולא ליכתוב את אביה ולקמן (דף נב.) משמע דלית ליה דקאמר רב אשי כמאן קרינא רשיעא בר רשיעא אפי' לרשיעא בר צדיקא כמאן כי האי תנא משמע דר"ע ור"ש דפליגי עליה דר' ישמעאל לית להו הך סברא וקשה דאמר לעיל איכא דר"ש מאי חומריה שכן מחללת את אביה וי"ל דכ"ע אית להו הך דרשה דאין מקרא יוצא מידי פשוטו והא דקאמר כי האי תנא לפי שהוא הזכירה: **ת"ל ובת כהן.** פ"ה מריבויא דוי"ו קדריש וכר"ע ס"ל דדריש לקמן כה"ג והא דקתני סיפא לכותי לחלל לנתין ולממזר מניין דמשמע יש לו קידושין בה ושמעינן ליה לר"ע דאמר ביבמות (דף סט.) אין קידושין תופסין בחייבי לאוין הני מילי בחייבי לאוין דשאר אבל מחייבי לאוין גרידא לא והא דקאמר בסמוך כרבי אלעזר דאמר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה ושמעינן ליה לר"ע [ד]דפליג עליה מכל מקום נעשית זונה בכמה ביאות וי"ל דכולה הך ברייתא כרבי שמעון היא כדמוקי לה בסמוך וסבר לה כר"א בפנוי הבא על הפנויה וכר"ע דדריש וי"ו ומיהו קשה דע"כ לר"ע גופיה דאמר לקמן[ה] יכול אפי' פנויה תקשה והא כתיב לזנות [ו]וצריך לומר דסבירא ליה כרבי אלעזר:

הא

עין משפט
נר מצוה

טו א ב מיי' פט"ו מהל' סנהדרין (הל"ג) והל"י יא ופ"ג מהלכות א"ב הל"ג והל"ה סמג עשין קיג ולאוין מ:

* * *

רבינו חננאל

היא: מרגלא בפומיה דר' יוחנן נערה המאורסה בת כהן שזינתה בסקילה ר"ש אומר בשרפה זינתה מאביה בסקילה. ר"ש אומר בשרפה. ואסיק' נפקא מינה למי שנתחייב שתי מיתות כגון שעבר שתי עבירו' וחייב סקילה ושרפה וקיי"ל דנידון בחמורה. לרבנן נידון בסקילה לר' שמעון נידון בשרפה. מאי ר"ש דתניא ר"ש אומר שני כללות נאמרו בבת ישראל והוא הדין בבת כהן והוציא הכתוב נשואה בת כהן בשרפה מכלל נשואה בת ישראל שהיא בחנק וארוסה בת כהן לשרפה מכלל ארוסה בת ישראל שהיא בסקילה מה שכשהוציא הכתוב נשואה בת כהן בשרפה מכלל נשואה בת ישראל להחמיר עליה אף כשהוציא הכתוב ארוסה בת כהן מכלל ארוסה בת ישראל להחמיר עליה. זוממי נשואה בת כהן בכלל זוממי נשואה בת ישראל בחנק וזוממי ארוסה בת כהן בכלל זוממי ארוסה בת ישראל בסקילה: ת"ר בת איש כהן כי תחל יכול אפילו חללה שבת בשרפה ת"ל לזנות בחלולין שבזנות הכתוב מדבר יכול אפי' זינתה פנויה בשרפה נאמר כאן אביה ונאמר בארוסה בת ישראל אביה מה התם בארוסה בת ישראל זנות עם זיקת הבעל אף הכא בבת כהן זנות עם זיקת הבעל היא בשרפה ואין בועלה בשרפה:

מסורת הש"ס

א) [תוספתא פרק י"ב ועי' רש"י ד"ה מרגלא], ב) [לעיל מ:], ג) [לקמן פא. וש"נ], ד) [יבמות סא:], ה) [דף נא:], ו) עיין רש"א,

* * *

תורה אור השלם

1. וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי תֵחֵל לִזְנוֹת אֶת אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף: ויקרא כא ט
2. וְהוֹצִיאוּ אֶת הַנַּעֲרָ אֶל פֶּתַח בֵּית אָבִיהָ וּסְקָלוּהָ אַנְשֵׁי עִירָהּ בָּאֲבָנִים וָמֵתָה כִּי עָשְׂתָה נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת בֵּית אָבִיהָ וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: דברים כב כא